

ที่ พล ๐๐๒๓.๓/ว ๗๑๘๒

ศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก
ถนนวังจันทน์ พล ๖๕๐๐๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งสำเนาหนังสือตอบข้อหารือการทำให้ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำให้ไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก นายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก และนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญิก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๒๙๙
ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กรมป่าไม้ได้ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๑๕๒๔๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง ทาหรือการทำให้ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดินและการทำให้ไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จังหวัดพิษณุโลกจึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบและถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสังกัด ทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย คุณานุวัฒน์ชัยเดช)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

เอกสารแนบสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐๖-๓๒๐๖-๕๙๖๑
โทรสาร ๐-๕๕๒๓-๒๔๙๑
www.pitloklocal.org/home

สิ่งที่ส่งมาด้วยสามารถโหลดได้จาก
www.pitloklocal.org/home
"หนังสือราชการ สด.จ.พิษณุโลก"

"มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีจิตบริการ ยึดมั่นคุณธรรม ทำงานเป็นทีม"

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก
เลขที่รับ.....1819
วันที่.....๗ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา.....

- ☐ ฝ่ายบริหารทั่วไป
☐ กลุ่มงานมาตรฐานฯ
☒ กลุ่มงานส่งเสริมฯ
☐ กลุ่มงานกฎหมายฯ
☐ กลุ่มงานการเงินฯ

ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๒๗๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งสำเนาหนังสือตอบข้อหารือการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดชัยภูมิ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๑๕๒๕๐
ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมป่าไม้ได้ส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๑๕๒๔๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอรื้อการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวี เสริมภักดีกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ
โทร. ๐-๒๒๔๔-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๓

เอกสารแนบ

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/

๑๕๒๕๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขรับ 49317

วันที่ 23 ก.ย. 2564

เวลา

กรมป่าไม้

๑๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอสั่งสำเนาหนังสือตอบข้อหารือหรือการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เรียน **อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น**

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๑๕๒๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

กรมป่าไม้ขอสั่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/๑๕๒๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง การหรือการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชีวะภาพ ชีวะธรรม)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กลุ่มนิติการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๓๙ ๙๕๖๙

โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๙๕๖๙

กองวังเวคล้อมท้องถิ่น

เลขรับ 2513

วันที่ 23 ก.ย. 2564

เวลา น.

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/ ๑๕๒๕๘

กรมป่าไม้
๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การร้องการทำให้ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำให้ไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดชัยภูมิ ด่วนที่สุด ที่ ขย ๐๐๑๔.๓/๖๔๘๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๐๕.๔/๑๐๗๑๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การทำให้ไม้และเก็บหาของป่าหวงห้ามในที่ดินที่มีเอกสารแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) หรือใบจองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เรื่องเสร็จที่ ๑๕๗/๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดชัยภูมิขอหารือกรณีการทำให้ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และการทำให้ไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. คำถาม: ที่ดินที่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) พ้นจากการเป็นป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ และไม่ที่ขึ้นในที่ดินดังกล่าวเป็นไม้หวงห้ามตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: หลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เป็นเอกสารการแจ้งการครอบครองที่ดินว่าผู้ครอบครองที่ดินแปลงใดก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ จึงเป็นหนังสือแสดงสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ดังนั้น บุคคลที่ครอบครองที่ดินที่มีเอกสารดังกล่าวจึงถือว่าเป็นบุคคลที่ครอบครองที่ดินที่มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน จึงไม่เป็นป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และไม่ที่ขึ้น (ไม่ขึ้นเองตามธรรมชาติหรือปลูกขึ้น) ในที่ดินดังกล่าว จึงเป็นไม้ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่ในป่า แต่เป็นไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งไม่ว่าทุกชนิดแม้จะมีชื่อตรงตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ ก็ตาม ก็ไม่เป็นไม้หวงห้ามตามนัยมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ (เทียบเคียงความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๗/๒๕๕๔รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. คำถาม...

๒. คำถาม: ไม้ที่ปลุกขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินไม้ถือเป็นไม้หวงห้ามมีผลทางด้านกฎหมายตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือนับตั้งแต่ได้ออกสารประเภทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ส.ป.ก. ๔-๐๑ ค หรือ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข และลูกไม้ที่เกิดขึ้นเอง ไม้ถือเป็นไม้หวงห้ามตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า "...ไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม"

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิเพื่อให้ไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดว่า

"ข้อ ๒ ให้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก. ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข. ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ค. หรือ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข. เป็นที่ดินซึ่งไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไมถือว่าเป็นไม้หวงห้าม

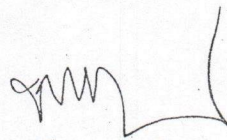
ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินดังกล่าวก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับด้วย"

ซึ่งจากหลักกฎหมายดังกล่าวข้างต้นมาจากการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยป่าไม้โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้นั้นเป็นไปโดยสะดวก ไม่เกิดภาระแก่ประชาชน ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้และการบริหารจัดการด้านป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพิจารณาว่าไม้ที่ปลูกในที่ดินดังกล่าวไมถือว่าเป็นไม้หวงห้าม มีหลักพิจารณา ๒ ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่งไมดังกล่าวเป็นไม้ที่มีลักษณะเป็นการปลุกขึ้น ประการที่สองไมนั้นปลุกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามแบบ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก. ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข. ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ค. หรือ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข. กฎหมายหาได้บัญญัติว่าต้องเป็นไม้ที่ปลุกขึ้นภายหลังที่ได้รับอนุญาตตามหนังสือแสดงประเภทสิทธิเท่านั้นจึงจะไม่ถือว่าเป็นไม้หวงห้าม ดังนั้น แม้ไม้จะปลูกก่อนได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แต่ถ้าปัจจุบันที่ดินดังกล่าวได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และที่ดินเป็นไปตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวแล้ว ก็ถือว่าเป็นไม้ที่ปลุกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และไม้ที่ปลุกขึ้นทุกชนิดแม้จะมีชื่อที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่กำหนดให้เป็นไม้หวงห้าม ก็ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม ส่วนไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติและชนิดไม้นั้นถูกกำหนดไว้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ ถือว่าเป็นไม้ที่ขึ้นในป่าและยังคงเป็นไม้หวงห้ามเช่นเดิม ตามนัยมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง

แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิเพื่อให้ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่วนลูกไม้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ยังคงเป็นไม้หวงห้ามเช่นเดิม เนื่องจากเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังคงมีสถานะเป็นป่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิระภาพ ธีระธรรม)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กลุ่มนิติการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๙

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๙๕๖๙

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนสภาดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอสอบถามความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิ
ตามมาตรา ๗ ของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่...) พ.ศ.

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๔๒/ว ๑๐๒๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติเห็นสมควรให้ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่...) พ.ศ. ประกาศใช้เป็นกฎหมาย เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับร่างพระราชบัญญัติที่จะมีผลบังคับใช้ จึงขอความเห็นกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับเอกสารสิทธิที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบว่ามีประเภทอะไรบ้างที่สมควรประกาศกำหนดตามร่างมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินพิจารณาให้ความเห็น ความแจ้งแล้ว นั้น

กรมที่ดินขอเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่...) พ.ศ. มาตรา ๗ มีหลักการที่กำหนดให้ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี สามารถปลูกไม้ใดๆ ลงในที่ดินดังกล่าวได้ โดยไม่ถือว่าไม้ที่ได้ปลูกลงนั้นเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งตามประมวลกฎหมายที่ดิน หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินมี ๒ ประเภท ดังนี้

๑. หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์

- (๑) โฉนดที่ดิน
- (๒) โฉนดแผนที่
- (๓) โฉนดตราจอง
- (๔) ตราจองที่ตราว่า "ได้ทำประโยชน์แล้ว"

๒. หนังสือแสดงสิทธิครอบครองในที่ดิน

- (๑) แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑)
- (๒) ใบจอง (น.ส.๒ และ น.ส.๒ ก.)
- (๓) แบบหมายเลข ๓ (ที่ออกภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ)
- (๔) หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก. และ น.ส.๓ ข.)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

ส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

(นางสาวกมล ไม้บุญดีขุ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๓๑๕๐

๑๕

ขอแสดงความนับถือ

๑๕

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

๑๕

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักกฎหมาย

(นายวิจารณ์ เสนสุกุล)

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๖๘๗

นิติกรชำนาญการ

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๕๐๒๒

ผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

๑๕

๑๕ พค ๒๕๖๒

(นายสุเมธ งามประเสริฐ)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การทำไม้และเก็บหาของป่าหวงห้ามในที่ดินที่มีเอกสารแจ้งการครอบครอง

(ส.ค. ๑) หรือใบจองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๕/๐๖๙๓๘ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับรายงานจากกรมป่าไม้ว่า สำนักงานป่าไม้จังหวัดนครพนมมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการไม้ของกลางที่ตรวจยึดในที่ดินที่มีใบจองและมีข้อหาหรือของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีการทำไม้หวงห้ามที่มีไซ้ไม้สัก ไม้ยาง และการเก็บหาของป่าหวงห้ามในที่ดิน ส.ค. ๑ และใบจอง ว่าจะต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร โดยกรมป่าไม้เห็นว่าเรื่องนี้จะต้องพิจารณาว่าที่ดิน ส.ค. ๑ และใบจอง ยังคงอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ ซึ่งมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า เจ้าของที่ดิน ส.ค. ๑ และผู้ถือใบจองซึ่งเป็นที่ดินที่ยังคงมีไม้หวงห้ามและของป่าหวงห้ามอยู่ หากจะทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก่อนการเข้าทำประโยชน์ เนื่องจาก

๑. ที่ดิน ส.ค. ๑ เป็นที่ดินที่ราษฎรได้แจ้งการครอบครองตามแบบ ส.ค. ๑ เท่านั้น ราษฎรยังไม่มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ส่วนใบจองเป็นหนังสือแสดงการยอมให้เข้าครอบครองที่ดินชั่วคราวตามประมวลกฎหมายที่ดิน ยังไม่ถือว่าราษฎรที่ได้รับใบจองมีสิทธิในที่ดินแต่อย่างใด ดังนั้น ที่ดิน ส.ค. ๑ และใบจอง จึงยังคงเป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามจึงยังคงอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๒. การออกใบจอง กรณีรัฐจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามมาตรา ๓๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หรือกรณีราษฎรขอจับจองที่ดินตามมาตรา ๓๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นเพียงการนำที่ดินของรัฐมาจัดให้แก่ราษฎรทำนองเดียวกับการจัดนิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ และการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยพิจารณาให้ความเห็นตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๔๓๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๖ ว่า “๑. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ...บุคคลดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำ

ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นแล้ว ...การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่มีอยู่จะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ก่อน ...” และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๓๖๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ ว่า “... ที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์และดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์หรือเช่าซื้อไปแล้ว เฉพาะส่วนที่ยังไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ...ถ้าที่ดินนั้นยังมีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวก็ต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ก่อนทำการตัดฟันหรือเก็บหาของป่า ...ที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นป่าตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้อยู่...”

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ที่ดิน ส.ค. ๑ และใบจองซึ่งชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นกรณีที่ราษฎรได้สิทธิครอบครองในที่ดินดังกล่าวแล้ว แม้ว่า ส.ค. ๑ จะเป็นเพียงหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และใบจองที่รัฐมอบให้ราษฎรก็เป็นกรณีออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว เนื่องจากในประมวลกฎหมายที่ดิน หมวด ๔ ได้กำหนดชื่อหมวดว่า “การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน” และมาตรา ๕๖ แห่งกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติว่า “แบบหลักเกณฑ์ และวิธีการออกใบจอง หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ... ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง” ก็อยู่ในหมวด ๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น ที่ดิน ส.ค. ๑ และใบจอง จึงเป็นที่ดินที่ราษฎรได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่เป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามจึงไม่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แต่อย่างใด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมป่าไม้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ที่ดิน ส.ค. ๑ และใบจอง เป็นที่ดินที่พ้นจากสภาพ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๒. การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามที่ยังคงมีอยู่ในที่ดิน โดยผู้มีสิทธิตาม ส.ค. ๑ ใบจอง และผู้ที่มีได้มีสิทธิตาม ส.ค. ๑ ใบจอง ต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก่อนดำเนินการตัดฟันไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือไม่ อย่างไร

๓. หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินนอกเหนือจากโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้ว ยังมีหนังสือชนิดใดอีกที่เป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาเรื่องหารือนี้ โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ดินที่มีเอกสารการแจ้งการครอบครองที่ดิน (แบบ ส.ค. ๑) และที่ดินที่มีใบจอง (น.ส. ๒) ตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นที่ดินที่พ้นจากสภาพ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ นั้น เห็นว่า ขอบเขตของ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พิจารณาได้จากนิยามคำว่า “ป่า” ในมาตรา ๔ (๑)^๑ ซึ่งได้ให้ความหมายไว้ว่า “ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน” และเมื่อได้ตรวจสอบความเป็นมาในการยกคำนิยาม “ป่า” ตามรายงานการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย ชุดที่ ๑ ใน พ.ศ. ๒๔๘๔ แล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาคำนิยาม “ป่า”^๒ ที่ใช้อยู่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น เพื่อหาจุดแบ่งแยกระหว่างที่ป่ากับที่ดินทั่วไปที่มีไม้ใช้ป่า โดยประสงค์จะให้ที่ป่าครอบคลุมสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่า และสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน แต่เนื่องจากการร่างผู้แทนกระทรวงเกษตรชี้แจงว่า เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ไม่ต้องการตัดสิทธิของผู้ที่ถือครองที่ดินมือเปล่า ด้วยเหตุดังกล่าวจึงได้ถือเกณฑ์การได้มาตามกฎหมายที่ดินเป็นหลักในการพิจารณาว่าที่ดินนั้นเป็นป่าหรือไม่ เพราะไม่ประสงค์ให้กระทบต่อสิทธิของบุคคลที่ได้รับมาหรือมีอยู่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับหลักการในมาตรา ๑๓๓๔^๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าการได้มาซึ่งที่ดินของรัฐให้เป็นไปตามที่กฎหมายที่ดินกำหนด กล่าวคือ ถ้าบุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามที่ประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติรองรับสิทธินั้นไว้แล้ว ที่ดินนั้นก็พ้นสภาพจากการเป็นป่าตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในการพิจารณาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินที่มีใบจอง^๔ และมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ตามมาตรา ๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่า

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๑๓๓๔ ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดินนั้น ท่านว่าบุคคลอาจได้มาตามกฎหมายที่ดิน

^๔ มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ใบจอง” หมายความว่า หนังสือแสดงการยอมให้เข้าครอบครองที่ดินชั่วคราว

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๕ ให้ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒๕๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ทั้งสองกรณีเป็นการดำเนินการตามที่ประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติไว้ โดยได้ยอมรับการที่บุคคลเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ซึ่งสามารถดำเนินการเพื่อขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต่อไปได้ มิใช่ถือว่าที่ดินนั้นเหมือนกับที่ดินรกร้างว่างเปล่าทั่วไปที่ผู้ครอบครองทำประโยชน์ไม่มีสิทธิอันใดในที่ดินนั้นเลย การที่บุคคลจะแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ต้องแสดงหลักฐานให้ปรากฏว่าได้มีการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ซึ่งโดยสภาพที่ดินต้องมีการบุกเบิกแผ้วถางทำประโยชน์จนพื้นสภาพป่ามาก่อนแล้ว สำหรับการออกใบจองนั้นเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดที่ดินให้แก่ประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อทางราชการได้จัดให้บุคคลเข้าครอบครองที่ดินแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ก็จะออกใบจองให้ไว้เป็นหลักฐานก่อนการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๓๐^๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น เมื่อได้พิจารณาแล้วว่าหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) และใบจอง เป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้แก่บุคคลโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดิน และอยู่ในกระบวนการที่บุคคลจะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไปแล้ว จึงถือว่าที่ดินนั้นเป็นที่ดินที่บุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน และไม่เป็นป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔^๗

ประเด็นที่สอง การทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่ยังคงมีอยู่ในที่ดินโดยผู้ครอบครองที่ดินมีเอกสาร ส.ค. ๑ หรือใบจอง จะต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ก่อนดำเนินการตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม หรือไม้อย่างไรนั้น เห็นว่า การ “ทำไม้”^๘ หวงห้ามตามมาตรา ๑๑^๙ หรือการเก็บหา “ของป่า”^{๑๐} หวงห้าม

การแจ้งการครอบครองตามความในมาตรานี้ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด

^๖ มาตรา ๓๐ เมื่อได้จัดให้บุคคลเข้าครอบครองในที่ดินรายใดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบจองให้ไว้เป็นหลักฐานก่อน และเมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าบุคคลที่ได้จัดให้เข้าครอบครองที่ดินได้ทำประโยชน์ในที่ดิน และทั้งได้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยครบถ้วนแล้ว ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้โดยเร็ว

^๗ คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๙๖๐/๒๕๓๙ ไม้พลวง ไม้เข้ ไม้มะค่าแต้ อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ขึ้นอยู่นอกเขตที่ดินตามหนังสือแจ้งการครอบครองที่ดิน จึงไม่ใช่ไม้ในป่า * [๘] มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ “ทำไม้” หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใด ๆ และหมายความรวมถึงการกระทำดังกล่าวกับไม้สักหรือไม้อย่างที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีไร่ป่า หรือการนำไม้สักหรือไม้อย่างออกจากที่ดินที่ไม้นั้น ๆ ขึ้นอยู่ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๙ มาตรา ๑๑ ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

ตามมาตรา ๒๙^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ อาจแยกพิจารณาออกได้เป็นสองกรณี คือ การทำไม้หวงห้ามและการเก็บหาของป่าหวงห้ามในกรณีทั่วไป กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ควบคุมเฉพาะการกระทำในพื้นที่ป่า และกรณีการทำไม้สักและไม้อย่างไม่ว่าจะขึ้นอยู่ในที่ดินใดก็ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าที่ดินที่มีการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) และที่ดินที่มีใบจองไม่ถือว่าเป็นป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ดังนั้น การทำไม้หรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามในที่ดิน ส.ค. ๑ หรือที่ดินที่มีใบจองโดยทั่วไปจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตหรือสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เว้นแต่การทำไม้สักหรือไม้อย่างจึงต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

สำหรับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ฝ่ายที่หนึ่งนำมาประกอบการพิจารณา ที่ว่า การทำไม้หวงห้ามในที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้นั้น ถ้าได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงโดยละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่า ในเรื่องนั้นมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่กันไว้เป็นพื้นที่ป่าส่วนกลาง มิได้จัดให้ประชาชนเข้าทำประโยชน์ซึ่งเป็นที่ดินของรัฐอยู่ จึงเข้าองค์ประกอบเป็นป่าตามนิยามในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ การทำไม้หวงห้ามจึงต้องนำกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ไปใช้บังคับ^{๑๑}

ประเด็นที่สาม หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน นอกเหนือจากโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้ว ยังมีหนังสือชนิดได้อีก นั้น ข้อ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) “ของป่า” หมายความว่า บรรดาของที่เกิดหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ คือ

- ก. ไม้ รวมทั้งส่วนต่าง ๆ ของไม้ ถ่านไม้ น้ำมันไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกิดจากไม้
 - ข. พืชต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกิดจากพืชนั้น
 - ค. รังนก ครั่ง รวงผึ้ง น้ำผึ้ง ชีผึ้ง และมูลค้างคาว
 - ง. หินที่ไม่ใช่แร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- และหมายความรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้นด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑} มาตรา ๒๙ ผู้ใดเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่าภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

การอนุญาตนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว จะอนุญาตให้ผู้ขาดโดยให้ผู้รับอนุญาตเสียเงินค่าผูกขาดให้แก่รัฐบาลตามจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้ การอนุญาตโดยวิธีผูกขาดให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่ของป่าหวงห้ามเป็นของมีค่าหรือหายาก หรือเฉพาะในเขตป่าที่ห่างไกลและกันดาร หรือมีความจำเป็นในวิธีการเก็บหาอันจำต้องให้อนุญาตโดยวิธีผูกขาด

^{๑๒} บันทึก เรื่อง การขอปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๑/๔๓๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๖

หรือในประเด็นนี้มิใช่การปรึกษาขอความเห็นทางกฎหมายอันเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมาย ที่
อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามมาตรา ๗ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็นเพียงการสอบถามรายละเอียดของ
กฎหมายเท่านั้น การให้ความเห็นโดยยังไม่ปรากฏปัญหาที่หารือชัดเจนอาจก่อให้เกิดปัญหาใน
การนำความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาไปปรับใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงไม่รับข้อหารือในประเด็นที่สามนี้ไว้พิจารณา

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๔

^๓ มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี
หรือมติของคณะรัฐมนตรี

(๒) ปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือตามคำสั่งของ
นายกรัฐมนตรี หรือมติของคณะรัฐมนตรี

(๓) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไข
ปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย